

Rumina decollata

Caragoleta

Per Alfonso Maíllo Oliver

*Foto: Rumina decollata adulta pasturant
després de la pluja. 10/4/2016*

La caragoleta (*Rumina decollata*)¹ és una espècie de gastròpod terrestre pulmonat amb closca espiral allargada i cònica, trencada a l'espiral final quan és adulta. Present al terme del Poble. Els exemplars de les imatges s'han trobat a la vall de Tamariu.²

Les caragoletes són omnívores. Poden pregar altres caragols i baboses, inclosos els ous, i també mingen vegetals. S'han emprat per eliminar gastròpods com els caragols d'horta o bovers (*Cornu aspersum*), però també es mingen anèl·lids beneficiosos com a les tartanyes.

Són hermafrodites, i tant es poden reproduir per fecundació creuada com per autofecundació. Viuen d'un a dos anys, i són madures sexuals als 10 mesos. Fan una posta de 30 a 50 ous, de 2 mm. de diàmetre, i eclosionen a les 6 setmanes.

Els ous de les caragoletes no són tous com els dels altres caragols, sinó que tenen una closca dura, i els ponen per separat -no junts, com habitualment fan els caragols d'horta o les mongetes (*Eobania vermiculata*)-. Poden arribar a pondre 500 ous al llarg de sa vida.³

Són d'hàbits nocturns, ixen de nit i quan plou. No és fàcil veure-les fora de la closca. Soporten bé els freds i les sequeres. Quan fa fred o molta sequera s'amaguen a l'ombra o s'enterren. Prefereixen zones solejades i pedregoses (no són gaire presents al bosc).

Indígenes de l'àrea circummediterrània (excloent lo sudest) i nord-oest d'Àfrica, inclosa la Macaronèsia. Des d'època romana com a mínim és van estendre a Egipte i Israel, i han colonitzat la Gran Bretanya, Amèrica del Nord, Argentina i

Foto: closques de Rumina decollata que perden la coloració original i s'esblanquissen amb el temps.
Data: 25/12/2014

molts altres punts de la Terra, molt probablement pel vector humà.

Poden arribar a fer 45 mm. de llarg. De jóvens tenen de 8 a 10 espires, però quan arriben a la longitud màxima, s'amputen les espires finals fregant-se contra elements externs, quedant-ne de 4 a 7. Fins a 5 decollacions a diferents moments cada individu. Llavons tapen la radera espira amb un septe, o segell tancador. D'aquí ve el nom de '*decollata*'. S'ha dit que aquesta conducta és una adaptació per millorar la mobilitat.

En quan a mobilitat, se mouen millor per terra que pujant per vegetals. Tot i així, s'ha comprovat en algun cas que després de 6 mesos només s'havien mogut com a màxim uns 70 cm. del punt original. Altres estudis reporten una velocitat màxima de 6,67 metres al mes a un hort regat, i 33,3 metre al mes a un ambient de matolls autòctons sense irrigació.⁴

NOTES

(1) S'han proposat 6 possibles espècies diferents en base a ADN nuclear i mitocondrial per el que fins ara estava englobat dins '*decollata*', sense entrar a definirles (Prévot, V., Jordaens. K., Sonet, G., Backeljau, T. (2013): "Exploring Species Level Taxonomy and Species Delimitation Methods in the Facultatively Self-Fertilizing Land Snail Genus *Rumina* (Gastropoda: Pulmonata)". *PLOS ONE* 8(4): e60736. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0060736>.),

També s'ha definit una espècie de *Rumina* endèmica de Menorca en base al tamany de la vagina (Cardona, J.Q., 2017. "Descripción de *Rumina iamonae* sp. nov. (Pulmonata: Subulinidae), un nuevo gasterópodo endémico de Menorca (Islas Baleares, Mediterráneo Occidental)". *Spira* 6, 129-135).

(2) Ampliació del bloc de la fauna de Tamariu (Mequinen-sa): <http://faunatamariu.blogspot.com/2014/12/rumina-decollata.html>, del mateix autor.

(3) <https://idtools.org/id/mollusc/factsheet.php?name=Rumina%20decollata>.

(4) https://explorer.natureserve.org/Taxon/ELEMENT_GLOBAL.2.106780/Rumina_decollata

Corals fòssils a Riols

Per Alfonso Maíllo Oliver

Recentment han aparegut dos exemplars de corals fòssils a Riols:

1. Fa un temps vaig trobar a la vessant de Riols (entre Monegre i el riu) un codís pla i rugós l'estructura del qual evidenciava que es tractava d'un coral fòssil.

2. I fa uns mesos l'amic Santiago Nicolau Ferragut va trobar un altre exemplar de coral fòssil també a Riols, i a una cota similar.

Aquest fòssil no pareix tan rodat com l'altre. Conserve algunes estructures originals i una

coloració rogissa que podrie estar prop de l'original.

Les troballes, ambdós a terrasses fluvials, van ser casuals i sense connexió entre elles. Santi no tenie constància de la troballa prèvia. Per tant, sorprén que els dos únics fòssils de corals que tinguéssim coneiximent al terme del Poble estígon a les terrasses de Riols, i no massa lluny l'un de l'altre.

Als Pirineus s'han documentat nombrosos jaciments coral·lins i esculls en posició primària. Així que, donada la ubicació de les troballes en terrassa fluvial, la hipòtesi inicial més probable seria que l'origen és algun escull o font primària pirenaica. Al llarg del Quaternari els rius haurien arrossegat les peces, fins a depositar-les a les terrasses de Riols.

Dubtes que es plantegen: Quina és l'atribució específica? Per què no presenten la superfície llisa característica dels codissos -especialment la segona peça- si venen de tan lluny? Per què estan al mateix nivell?, ...

